



Lääkemääräyksen uudistaminen

Opit kuinka sähköisen lääkemääräyksen uudistamisprosessi voi edetä.

Erityisasiantuntija, proviisori Annika Koivisto

19.5.2021

1.11.2021 muuttuneet kohdat on merkitty tähdellä*

Uudistamispyyntö

- Potilas voi esittää lääkemääräyksen uudistamispyynnön:
 - sosiaali- tai terveydenhuollossa
 - apteekissa
 - sosiaali- tai terveydenhuollon sähköisen palvelun kautta, jos palvelu mahdollistaa luotettavan tunnistautumisen ja yhteys on suojattu
 - Omakanta-palvelussa
- Uudistamispyyntöjä ei voi pyytää kuitenkaan kirjallisesti, koska potilas on kyettävä tunnistamaan. Sähköpostia ei saa käyttää lääkemääräyksen uudistamispyyntöjen välittämiseen, koska sähköposti ei ole tietoturvallinen tapa välittää henkilötietoja eikä potilasta voi tunnistaa luotettavasti.

Kuka voi esittää uudistamispynnön

- Potilaan lisäksi uudistamispynnön voi esittää:
 - potilaan huoltaja tai laillinen edustaja
 - potilaan puolesta toimiva henkilö sähköisellä apteekkiasiointivaltuutuksella tai asiakkaan kirjallisella valtuutuksella.
 - kirjallisella valtuutuksella potilaan puolesta toimiva organisaatio

Lääkemääräystä ei voi aina uudistaa

- Uudistaminen ei ole mahdollista seuraavissa tapauksissa:
 - alkuperäisen lääkemääräyksen voimassaoloaika on ollut 2 vuotta ja määräämisestä on kulunut yli 28 kuukautta
 - alkuperäisen lääkemääräyksen voimassaoloaika on ollut 1 vuotta ja määräämisestä on kulunut yli 16 kuukautta
 - lääkitys on kuuriluontoinen, jonka määrääminen edellyttää potilaan tutkimista
 - potilaan hoitokertomuksessa ei ole mitään merkintöjä uudistettavaksi pyydettävän pitkäaikaissairauden hoitoon käytettävän lääkkeen tehosta ja turvallisuudesta edellisen 16 kuukauden ajalta
 - alkuperäinen lääkemääräys on määrätty muualla, eikä toimintayksikön käytössä ole riittävää potilaan hoitokertomusta
 - uudistamiselle on asetettu kielto.

Huomioitavaa PKV- ja huumausainelääkemääräysten uudistamispyynnöissä

- Huumausainelääkemääräystä laadittaessa tulee potilas tunnistaa, näin myös uudistamisen yhteydessä.
- Kun potilaan puolesta asioidaan kirjallisella valtuutuksella huumausainelääkemääräyksen uudistamispyyntö voidaan ottaa vastaan jos
 - potilas tunnetaan uudistamispyyntöä vastaanottavassa yksikössä, tai
 - potilas tunnetaan suostumuksella asioivassa organisaatiossa
- Kun potilaan puolesta asioidaan ilman kirjallista valtuutusta huumausainelääkemääräyksen uudistamispyyntöä EI vastaanoteta. PKV-lääkkeiden osalta tulee vastaavassa tilanteessa noudattaa suurta varovaisuutta.

Uudistamispyyntö lääkärille

- Potilas voi pyytää lääkemääräyksensä uudistamista lääkärikäynnin aikana.
- Lääkäri voi harkintansa mukaan uudistaa lääkemääräyksen välittömästi.

Uudistamispyyntö sosiaali- tai terveydenhuollossa

- Potilas itse tai hänen kirjallisella suostumuksella asioiva henkilö tai organisaatio voi pyytää lääkemääräyksen uudistamista sosiaali- tai terveydenhuollossa.
- Kun potilas pyytää uudistamista itse, uudistamispyynnön vastaanottaja:
 - varmistaa potilaan henkilöllisyyden
 - selvittää, minkä lääkemääräyksen uudistamisesta on kyse
 - tarkastaa mahdollisuuksien mukaan voiko lääkemääräyksestä tehdä uudistamispyynnön
 - pyytää yhteystiedot tekstiviesti-ilmoittamiseen uudistamispyynnön tuloksesta.

Potilaan puolesta kirjallisella suostumuksella asioiva

- Uudistamispyynnön käsittelijä:
 - varmistuu asioijan henkilöllisyydestä ja oikeudesta hoitaa potilaan lääkitysasioita.
 - selvittää, mikä lääkemääräys tulisi uusiksi ja hakea potilaan tietoja myös Reseptikeskuksesta
 - tarkastaa mahdollisuuksien mukaan, voiko lääkemääräyksestä tehdä uudistamispyynnön
 - pyytää yhteystiedot. Jos uudistamispyyntö hylätään, tieto ilmoitetaan soittamalla potilaan puolesta asioivalle henkilölle tai organisaation edustajalle. Potilaan puolesta asioivat eivät voi antaa potilaan numeroa tekstiviesti-ilmoitusta varten.

Potilaan puolesta ilman kirjallista suostumusta

- Ilman kirjallista suostumusta potilaan puolesta asioiva voi pyytää lääkemääräystä uudistettavaksi vain silloin kun tietää potilaan henkilötunnuksen ja tarkalleen, mikä lääkemääräys pitäisi uudistaa.
- Uudistamispyynnön käsittelijä:
 - tarkastaa mahdollisuuksien mukaan, voiko lääkemääräyksestä tehdä uudistamispyynnön
 - selvittää mihin puhelinnumeroon potilaalle voidaan soittaa, jos uudistettavaksi otettua lääkemääräystä ei uudisteta hoidollisista syistä. Potilaan puolesta asioiva ei voi antaa potilaan numeroa tekstiviesti-ilmoitusta varten.

Uudistamispyyntö tehty sosiaali- tai terveydenhuollossa 1/2

Uudistamispyynnön käsittely etenee seuraavasti, kun pyyntö on tehty sosiaali- tai terveydenhuollossa.

Uudistamispyynnön käsittelijä

- Jos lääkemääräys voidaan uudistaa, kirjaa uudistamispyynnön
- Jos uudistamispyyntöä ei hyväksytä, viestii tarvittaessa uudistamispyynnön tuloksesta ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Uudistamispyyntö tehty sosiaali- tai terveydenhuollossa 2/2

Lääkäri

- Käsittelee uudistamispyynnön
 - voi hyväksyä pyynnön ja uudistaa lääkemääräyksen
 - voi hylätä pyynnön lääketieteellisen harkinnan perusteella
 - jos lääkemääräystä ei uudisteta jostain muusta syystä, ilmoittaa jatkotoimenpiteistä uudistamispyynnön käsittelijälle

Järjestelmä

- Lähettää tekstiviestin potilaalle kun uudistamispyyntö on hyväksytty mikäli potilas on antanut puhelinnumeron tekstiviesti-ilmoittamista varten.

Uudistamispyyntö tehty apteekista tai Omakannasta 1/3

Uudistamispyynnön käsittely etenee seuraavasti, kun pyyntö on tehty apteekista tai Omakannasta.

- Apteekki tai potilas tekee uudistamispyynnön, joka kohdistetaan potilaan valitsemaan tai ennalta määriteltyn sosiaali- tai terveydenhuollon yksikköön.
- Uudistamispyyntö pitää käsitellä 8 vuorokauden kuluessa siitä, kun se on tehty.

Uudistamispyynnön käsittelijä

- voi palauttaa pyynnön Reseptikeskukseen, jos pyyntö on tullut virheellisesti apteekista tai Omakannan kautta.
- voi hylätä pyynnön (sosiaali- tai terveydenhuollon toimintayksikössä) sovittujen sääntöjen mukaisesti.
- voi ohjata uudistamispyynnön potilastietojärjestelmän avulla potilaan hoidosta vastuussa olevalle lääkärille.

Uudistamispyyntö tehty apteekista tai Omakannasta 2/3

Lääkäri

- käsittelee uudistamispyynnön
 - voi palauttaa pyynnön takaisin apteekkiin tai potilaalle
 - voi hylätä pyynnön lääketieteellisen harkinnan perusteella
 - voi hyväksyä pyynnön ja uudistaa lääkemääräyksen

Järjestelmä

- viestii uudistamispyynnön tuloksesta Omakantaan ja lähettää tekstiviestin potilaalle, mikäli potilas on antanut puhelinnumeron tekstiviesti-ilmoittamista varten.

Uudistamispyyntö on tehty apteekissa tai Omakannassa 3/3

- Jos apteekissa tai Omakannassa tehty uudistamispyyntö **hylätään**, ei uudistamista voi enää pyytää.
- Jos uudistamispyyntö **palautetaan**, potilas voi esittää uuden uudistamispyynnön toiseen sosiaali- tai terveydenhuollon yksikköön.

Uudistamispyynnön hyväksyminen

- Uudistamispyynnön hyväksyminen etenee seuraavasti:
 - Lääkäri hyväksyy hänelle kohdistetun uudistamispyynnön
 - Lääkäri hakee uudistettavan määräyksen pohjaksi kyseessä olevan määräyksen tiedot Reseptikeskuksesta.
 - Lääkäri hakee tarvittaessa myös potilaan muiden sähköisten lääkemääräysten tiedot.
 - Alkuperäinen lääkemääräys merkitään kokonaan toimitetuksi automaattisesti, kun ko. lääkemääräys uudistetaan.

Uudistamispyynnön tuloksen ilmoittaminen

1/3

- **Sosiaali- ja terveydenhuolto, apteekki ja Omakanta**
 - Potilas tai hänen puolesta asioiva voi tiedustella uudistamispyynnön käsittelyn etenemisestä aikaisintaan noin viikon kuluttua siitä, kun uudistamispyyntö on esitetty apteekkiin tai sosiaali- tai terveydenhuoltoon.
 - Kun sosiaali- tai terveydenhuollossa tehty uudistamispyyntö hyväksytään, ilmoitetaan siitä potilaalle, huoltajalle tai lailliselle edustajalle tekstiviestillä jos henkilö on antanut yhteystietonsa tekstiviesti-ilmoittamiseen.
 - Jos uudistamispyyntö on tehty apteekissa tai Omakanta-palvelussa tieto uudistamispyynnön tuloksesta, niin hyväksymisestä kuin myös uudistamispyynnön palauttamisesta tai hylkäämisestä, välitetään potilaalle automaattisesti tekstiviestinä, jos hän on antanut yhteystietonsa tekstiviestillä ilmoittamiseen.
 - Potilas näkee uudistamispyynnön tilan myös Omakanta-palvelusta.

Uudistamispyynnön tuloksen ilmoittaminen

2/3

- Palautetusta tai hylätystä uudistamispyynnöstä ilmoittaminen vaihtelee sen mukaan, missä uudistamispyyntö on tehty ja kuka uudistamispyynnön on tehnyt.
- Kun pyyntö on tehty sosiaali- tai terveydenhuollossa pitää toimintayksikön ilmoittaa uudistamispyynnön hylkääminen potilaalle tai kirjallisella valtuutuksella asioivalle aina, kun uudistamispyyntö on hylätty hoidollisista syistä. Tieto hylkäämisestä annetaan pääasiassa soittamalla.

Uudistamispyynnön tuloksen ilmoittaminen

3/3

- Jos uudistamispyyntö on tehty apteekissa tai Omakanta-palvelun kautta, tieto uudistamispyynnön hylkäämisestä ja palauttamisesta välitetään potilaalle tekstiviestinä, jos hän on antanut yhteystietonsa tekstiviestillä ilmoittamiseen. Uudistamispyynnön tilaa voi seurata Omakanta-palvelusta.
- Kun uudistamispyyntö on tehty apteekissa ja uudistamispyyntö on hylätty hoidollisesta syystä eikä tekstiviesti-ilmoitusta voida käyttää tulee potilaalle tai kirjallisella valtuutuksella asioineelle ilmoittaa muutoin.